

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 7186/2021
25.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ..., Град ..., чији је пуномоћник Новак Рогановић адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарства одбране, коју заступа Војно правобранилаштво у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3776/21 од 15.07.2021. године, у седници већа одржаној 25.11.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3776/21 од 15.07.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 606/21 од 28.04.2021. године, у првом ставу изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужена обавезе да му на име накнаде нематеријалне штете за душевне болове због повреде права личности утврђене правноснажном пресудом Вишег суда у Београду П 6280/17 од 07.11.2018. године, исплати износ од 70.000,00 динара са законском затезном каматом од 28.04.2021. године до исплате. У другом ставу изреке одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка. У трећем ставу изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 6.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 3776/21 од 15.07.2021. године, у првом ставу изреке одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда. У другом ставу изреке одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против наведене другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду, у смислу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 18/20), Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је учествовао у рату 1999. године. Влада Републике Србије донела је дана 17.01.2008. године Закључак 05. бр. 401-161/2008-1, којим је прихваћена информација о потреби обезбеђења средстава остварених у поступку приватизације за исплату помоћи неразвијеним општинама, као и да се део средстава остварених у поступку приватизације 2007. године у износу од 2.000.000.000,00 динара пренесе у шест месечних рата почев од јануара 2008. године на посебне рачуне неразвијених општина Куршумлија, Блаце, Бојник, Лебане, Житорађа, Дољевац и Прокупље, а да право на добијање новчане помоћи стиче сваки ратни војни резервиста из наведених општина који достави правноснажну пресуду донету на основу одрицања од тужбеног захтева пред надлежним судовима против Републике Србије, а ради исплате накнаде, као и писмену изјаву да нема даљих потраживања по том основу према Републици Србији. Критеријуме за расподелу новчане помоћи требало је да сачини заједничка комисија састављена од представника локалне самоуправе и штрајкачког одбора војних резервиста. По основу наведеног Закључка исплаћени су ратни резервисти са подручја назначених неразвијених општина Топличког округа, али није извршена исплата осталим учесницима рата. Тужилац је сматрао да је на наведени начин повређено начело једнаких права и обавеза и да је тиме извршена дискриминација на основу пребивалишта ратних војних резервиста и то на територији свих осталих општина које нису наведене у Закључку Владе РС из 2008. године, па и у односу на њега. Стога је поднео тужбу ради утврђења дискриминације, па је правноснажном пресудом Вишег суда у Београду П 6280/17 од 07.11.2018. године утврђено да је наведеним закључком и у односу на њега извршена дискриминација по основу места пребивалишта. Тужбу ради накнаде нематеријалне штете због дискриминације поднео је 04.12.2020. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право, и то одредбе члана 376. ст. 1. и 2. Закона о облигационим односима, када су одбили тужбени захтев тужиоца за накнаду нематеријалне штете по основу дискриминације због застарелости потраживања.

Наведеним законским одредбама, прописано је да потраживање накнаде проузроковане штете застарева за три године од када је оштећеник сазнао за штету и лице које је штету учинило, а да у сваком случају застарева за пет година од кад је штета настала.

Имајући у виду да је штета настала доношењем Закључка Владе РС дана 17.01.2008. године, а да је тужба за накнаду штете поднета суду 04.12.2020. године, правилан је закључак нижестепених судова да је потраживање тужиоца застарело јер је протекао субјективни рок од три године од сазнања за штету и учиниоца, као и објективни рок од настале штете односно од учињене дискриминације, која је извршена доношењем Закључка Владе, те су неосновани наводи ревизије да су судови погрешно применили материјално право када су закључили да је основан приговор застарелости.

Према закључку Врховног касационог суда од 14.11.2017. године, тужба за утврђење постојања дискриминације не застарева, док потраживање накнаде штете (материјалне и нематеријалне) застарева у роковима из члана 376. Закона о облигационим односима, а рок застарелости захтева за накнаду штете по основу дискриминације, почиње да тече од момента доношења Закључка Владе РС од 17.01.2008. године. Неосновани су наводи ревизије којима се истиче да се почетак рока за подношење захтева за отклањање последица дискриминације има рачунати од дана утврђења да је дискриминација извршена. Наиме, нижестепени судови су правилно утврдили да је ранијом одлуком Вишег суда у Београду утврђено постојање дискриминације извршене Споразумом од 11.01.2008. године и Закључком Владе Републике Србије од 17.01.2008. године, насталим пре ступања на снагу Закона о забрани дискриминације („Службени гласник Републике Србије“, број 22/09 - ступио на снагу 07.04.2009. године), што је правилно цењено на основу члана 21. Устава Републике Србије и члана 14. Европске Конвенције о људским правима, те се сходно наведеном не могу рачунати рокови од дана утврђења да је дискриминација извршена, већ потраживање ради накнаде штете застарева у роковима из члана 376. Закона о облигационим односима, а рок застарелости захтева за накнаду штете по основу дискриминације почиње да тече од момента доношења Закључка Владе РС од 17.01.2008. године.

Врховни касациони суд је ценио и остале наводе ревизије, који су већ истицани у поступку пред првостепеним и другостепеним судом, а које су нижестепени судови ценили и за своју оцену дали разлоге које у свему прихвата и овај суд.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић